

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาล ของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลนครปฐม จังหวัดนครปฐม

รุจิรงค์ วรรณธนาทัศน์*

บทคัดย่อ

กระบวนการพยาบาล เป็นกระบวนการที่ใช้ในการแก้ปัญหาสุขภาพของประชาชนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนต่อเนื่องตามหลักวิทยาศาสตร์ช่วยให้การปฏิบัติการพยาบาลมีคุณภาพมาตรฐาน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ 2) วิเคราะห์ปัจจัยทำนายการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลนครปฐม จำนวน 242 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 6 ส่วน คือ 1) ข้อมูลทั่วไป 2) ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการพยาบาล 3) ความตระหนักในการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาล 4) ความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพ 5) การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม และ 6) การปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ ค่าความเชื่อมั่น (Statistics of reliability) ของแบบสอบถามส่วนที่ 2 ถึง 6 เท่ากับ 0.76, 0.81, 0.85, 0.90 และ 0.87 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า ระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลนครปฐม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) ประสิทธิภาพการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .142$) ส่วนปัจจัยในด้านความตระหนักในการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาล ความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพและการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมกรปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($r = .276, .641$ และ $.442$ ตามลำดับ) และสามารถทำนายระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพได้ร้อยละ 45.9 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากผลการวิจัย ผู้บริหารการพยาบาลควรเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพ โดยการยกย่อง เชิดชูและให้รางวัลผู้ที่ปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลได้ดี ส่งเสริมให้พยาบาลที่มีประสิทธิภาพได้เป็นที่เลื่องในการบูรณาการการใช้กระบวนการพยาบาลลงสู่การปฏิบัติและจัดระบบการบริหารอัตรากำลังให้เหมาะสม จัดสรรเรื่องข้อมูลและวัสดุอุปกรณ์เพื่อเพิ่มแรงสนับสนุนทางสังคม

คำสำคัญ : การปฏิบัติงานพยาบาลตามกระบวนการพยาบาล; ความตระหนัก; ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการพยาบาล; ความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพ; พยาบาลวิชาชีพ; แรงสนับสนุนทางสังคม

* โรงพยาบาลนครปฐม จังหวัดนครปฐม; e-mail : rujirang555@gmail.com

Factors Affecting Professional nurses' Performance based on the Nursing Process at Nakhonpathom Hospital, Nakhonpathom Province

Rujirang Wanthanatas*

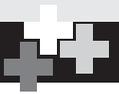
Abstract

The nursing process, a continuous scientific process, has been systemically applied in solving health problems and enhancing the standard of nursing performance. This descriptive research aimed to 1) investigate the performance level based on the nursing process of the professional nurses at Nakhonpathom Hospital and 2) to analyze the factors that could predict the professional nurses' performances based on the nursing process. Simple random sampling was used to select a sample of 242 professional nurses from a population of 610. The research tool was composed of 6 parts: 1) personal data, 2) knowledge about the nursing process, 3) performance awareness on the nursing process, 4) professional adherence, 5) receiving social support, and 6) performances based on the nursing process. The statistics of reliability for part's 2 - 6 were 0.76, 0.81, 0.85, 0.90 and 0.87, respectively. Data analysis included the use of percentage (%), mean (\bar{X}), standard deviation (S.D.) and stepwise multiple regression analysis.

The research results showed that the performance on the nursing process of professional nurses at Nakhonpathom Hospital was at a high level ($\bar{X}=3.89$), the work experiences had a significantly positive relationship with professional nurses' performances on the nursing process at the 0.05 level ($r = 0.142$) Performance awareness on the nursing process, professional adherence and receiving social support all had a significantly positive relationship with the professional nurses' performances on the nursing process at 0.01 ($r = 0.276, 0.641$ and 0.442 , respectively) According to these results, nursing administrators should promote professional nurses to have a higher nursing professional adherence and also motivate them to have more performance awareness on the nursing process.

Keywords : Nursing performances; Nursing process; Awareness; Knowledge of nursing process; Professional adherence; Professional nurses; Social awareness

* Nakhonpathom Hospital, Nakhonpathom Province; e-mail : rujirang555@gmail.com

ความเป็นมาและความสำคัญ

ในปัจจุบัน เนื่องจากภาวะสุขภาพและความเจ็บป่วยของประชาชนมีการเปลี่ยนแปลงเกือบตลอดเวลา จากสังคมที่มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วและปัญหาสุขภาพของแต่ละบุคคลไม่สามารถอธิบายได้อย่างตรงไปตรงมา เนื่องจากมีปัจจัยหลายอย่างที่เกี่ยวข้อง เช่น ภาวะสุขภาพของแต่ละคน วิถีชีวิต ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม สัมพันธภาพของครอบครัว สังคม สิ่งแวดล้อม และประสบการณ์¹ การปฏิบัติการพยาบาล จึงต้องพัฒนามาเป็นลำดับ เพื่อให้มีคุณภาพในทุกมิติของการพยาบาล โดยพยาบาลมีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการจัดการเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพของผู้รับบริการเป็นรายบุคคลแบบองค์รวม ซึ่งคุณลักษณะของพยาบาลวิชาชีพที่สำคัญประการหนึ่ง คือ เป็นผู้ที่สามารถใช้กระบวนการพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาลได้อย่างถูกต้องเหมาะสม² เพราะเป็นกระบวนการเชิงระบบที่พยาบาลนำมาใช้ โดยอาศัยองค์ความรู้ ความเข้าใจและทักษะของพยาบาล ทฤษฎีการพยาบาล หลักทางวิทยาศาสตร์ เพื่อค้นหาและประเมินปัญหา นำมาสู่การวางแผนการพยาบาลให้สอดคล้องกับความต้องการหรือปัญหาสุขภาพเป็นรายบุคคล ซึ่งรวมถึงการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ และทักษะการตัดสินใจทางคลินิกในการแก้ปัญหาสุขภาพของผู้รับบริการ ซึ่งช่วยให้พยาบาลสามารถสืบค้นวิเคราะห์ ประเมินสภาวะสุขภาพ และปฏิบัติการพยาบาลได้อย่างถูกต้อง ครอบคลุมความต้องการของผู้รับบริการ พยาบาลมีความมั่นใจในการปฏิบัติงานมากขึ้นส่งผลต่อคุณภาพการพยาบาล สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้รับบริการ³ กระบวนการพยาบาลประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ การประเมินภาวะสุขภาพ การวินิจฉัย การวางแผน การปฏิบัติการและการประเมินผลการพยาบาลอย่างต่อเนื่องรวมถึงการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ทั้งด้วยวาจาและการบันทึกการพยาบาล⁴ กระบวนการพยาบาลจึงเป็นวิธีการและขั้นตอนในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นของผู้ป่วย เป็นการประกันคุณภาพบริการพยาบาลและผลลัพธ์ที่ดีขึ้นของผู้ป่วย เพราะแผนการพยาบาลจะเปลี่ยนแปลงตลอด

เวลาตามความต้องการของผู้ป่วย เพื่อให้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพไม่ใช่เป็นเพียงงานประจำเท่านั้น⁵ สำหรับในประเทศไทยกระบวนการพยาบาลได้ถูกกำหนดไว้ในมาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาล ตั้งแต่ปี 2540 ให้พยาบาลวิชาชีพมีการใช้กระบวนการพยาบาลทุกขั้นตอน ครอบคลุมองค์รวมในการพยาบาลผู้รับบริการรายบุคคล ตั้งแต่แรกรับจนจำหน่าย⁶ แต่จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การนำกระบวนการพยาบาลไปใช้ของพยาบาลมีปัญหาอุปสรรคหลายประการ ด้านบุคลากรพยาบาล ได้แก่ การขาดความรู้และทักษะในการใช้กระบวนการพยาบาลในการปฏิบัติงาน ด้านระบบการจัดการ ได้แก่ การนิเทศที่ไม่เป็นระบบ ขาดผู้ที่เป็นแบบอย่างในการใช้กระบวนการพยาบาล ด้านสิ่งของวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ ขาดรูปแบบการบันทึกทางการพยาบาล และคู่มือการเขียนข้อวินิจฉัยทางการพยาบาล⁷ ในรายที่มีผู้ป่วยมีอาการเปลี่ยนแปลงบ่อยทั้งในผู้ป่วยวิกฤตและในผู้ป่วยอาการเรื้อรัง ใช้ระยะเวลามากในการเขียนแผนการพยาบาล⁸ ขาดความต่อเนื่องในการบันทึกและการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้⁹ พยาบาลขาดการฝึกฝนวิธีการนำกระบวนการพยาบาลไปใช้และพยาบาลมีภาระงานมาก¹⁰

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบปัจจัยที่มีผลต่อระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ คือ ประสบการณ์การปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ซึ่งวัดจากระยะเวลาในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการพยาบาล ความตระหนักในการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาล ได้แก่ ความสนใจ ความรับผิดชอบ การรับรู้และการให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติที่ถูกต้องเกี่ยวกับกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ¹¹ ความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพในด้านความรู้ของพยาบาลที่มีต่อวิชาชีพพยาบาลว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของวิชาชีพพยาบาล มีความเชื่อมั่นยอมรับเป้าหมายและค่านิยมของวิชาชีพพยาบาล เต็มใจปฏิบัติงานและมีความต้องการที่จะดำรงการเป็นสมาชิกของวิชาชีพพยาบาลต่อไป¹² และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมทำให้รู้สึกปลอดภัย ได้รับความเอาใจใส่ช่วย

เหลือในการปฏิบัติงาน ในเรื่องของอารมณ์ ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ทรัพยากร ต่าง ๆ และสิ่งอำนวยความสะดวก¹³

โรงพยาบาลนครปฐม เป็นโรงพยาบาลระดับตติยภูมิและพัฒนาสู่ศูนย์การเป็นเลิศในด้านหัวใจ มะเร็ง อุบัติเหตุ และทารกแรกเกิดวิกฤต ให้การดูแลผู้ป่วยที่มีปัญหาสุขภาพซับซ้อนที่ต้องการการวินิจฉัย ดูแลรักษา โดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา มีการใช้เทคโนโลยีและใช้นวัตกรรมสมัยใหม่ในการดูแลรักษาผู้ป่วย เช่น การผ่าตัดโดยใช้กล้องหรือเลเซอร์ ทำให้ต้องพัฒนาด้านบริการพยาบาลให้มีความเหมาะสมสามารถรับรองการรักษาที่ทันสมัยนี้ได้ ส่งผลให้รูปแบบความต้องการการบริการพยาบาลเปลี่ยนเป็นการพยาบาลเฉพาะสาขาและเชี่ยวชาญมากขึ้น ซึ่งการใช้กระบวนการพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาลได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม จะทำให้การปฏิบัติการพยาบาลเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพของผู้รับบริการเป็นรายบุคคลแบบองค์รวมมีคุณภาพในทุกมิติของการพยาบาลทันต่อการเปลี่ยนแปลง จากการเยี่ยมชมสำรวจของสภาพยาบาล การรายงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยจากการตรวจสอบความสมบูรณ์ของเวชระเบียน และการบันทึกทางการพยาบาลโดยเฉลี่ย 3 ปี พบว่า อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ (ร้อยละ 80) เกือบทุกขั้นตอน โดยเฉพาะการวางแผนการพยาบาล ร้อยละ 58.77 การประเมินผลการพยาบาล ร้อยละ 56.86 อัตราความสมบูรณ์ของการบันทึกทางการพยาบาล ร้อยละ 52.64 ผู้ปฏิบัติการพยาบาลขาดความรู้และทักษะในการใช้กระบวนการพยาบาลในการปฏิบัติงาน ใช้กระบวนการพยาบาลไม่ครบถ้วนตามขั้นตอน ขาดความสมบูรณ์ ไม่สอดคล้อง ขาดความตระหนัก ไม่เห็นความสำคัญและคุณค่าของการใช้กระบวนการพยาบาลในการปฏิบัติงาน ไม่มีการกำหนด

ขอบเขตหน้าที่ ความรับผิดชอบของบุคลากรในทีมการพยาบาลที่ชัดเจน การนิเทศการนำกระบวนการไปใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลงานไม่ชัดเจน ต่อเนื่อง ไม่มีระบบที่ปรึกษาหรือให้การช่วยเหลือ และให้คำแนะนำการใช้กระบวนการพยาบาลที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้วิจัยใน

บทบาทของหัวหน้าพยาบาล จึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพของโรงพยาบาลนครปฐมในด้านประสิทธิภาพการทำงาน ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการพยาบาล ความตระหนักในการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาล ความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพและการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม เพื่อนำผลการวิจัยในครั้งนี้มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผน ส่งเสริมระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพของโรงพยาบาลนครปฐม

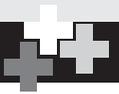
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลนครปฐม จังหวัดนครปฐม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยทำนายการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลนครปฐม จังหวัดนครปฐม

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ พยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลนครปฐม จังหวัดนครปฐม มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 610 คน คำนวณขนาดตัวอย่างสูตรของ Taro Yamane¹⁴ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 242 คน และสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามของลักษณะพิทักษ์ภากร¹¹ ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 4 ข้อ 2) แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับกระบวนการพยาบาล จำนวน 31 ข้อ 3) แบบสอบถามความตระหนักในการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาล จำนวน 15 ข้อ 4) แบบสอบถามความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพ จำนวน 31 ข้อ 5) แบบสอบถามการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม จำนวน 31 ข้อ และ 6) แบบสอบถามการ

ปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 33 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามได้ให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้าน การพยาบาล รวมทั้งสิ้นจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องด้านโครงสร้าง ความชัดเจนของการใช้ภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล ค่า CMV ได้เท่ากับ จากนั้นทำการเก็บรวบรวมข้อมูล กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาครั้งนี้ จำนวน 30 คน เพื่อทำการหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับกระบวนการพยาบาล มีความเชื่อมั่น = .76 แบบสอบถามความตระหนักในการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลมีความเชื่อมั่น = .81 แบบสอบถามความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพมีความเชื่อมั่น = .85 แบบสอบถามการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมมีความเชื่อมั่น = .90 และแบบสอบถามการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพมีความเชื่อมั่น = .87 และผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการวัดค่าระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพตามเกณฑ์ของ Best¹⁵ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลอยู่ในระดับน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลอยู่ในระดับมากที่สุด

ผู้วิจัยดำเนินการ เพื่อรับรองจริยธรรมการทำวิจัย จากคณะกรรมการการจริยธรรมการทำวิจัยโรงพยาบาล นครปฐม และเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพ โดยให้พยาบาลวิชาชีพจังหวัดนครปฐม เป็นผู้ตอบแบบสอบถามเอง จำนวน 242 คน ตามที่คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ และนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ตามลำดับขั้นบันไดของตัวแปรที่นำเข้าสมการ (Step-wise Multiple Regression Analysis) เพื่อหาตัวแปรต้นที่สามารถทำนายการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลนครปฐม จังหวัดนครปฐม

ผลการวิจัย

1. พยาบาลวิชาชีพผู้ตอบแบบสอบถามในงานวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่มีอายุ 31 – 40 ปี ร้อยละ 43.8 สถานภาพโสด ร้อยละ 57.0 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 82.2 และมีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป ร้อยละ 64.0 (ดังตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 แสดงจำนวน ร้อยละ ของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 242)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n = 242)	ร้อยละ
อายุ		
ต่ำกว่า 31 ปี	63	26.0
31 - 40 ปี	106	43.8
41 ปีขึ้นไป	73	30.2
สถานภาพ		
โสด	138	57.0
สมรส	91	37.6
ม่าย/หย่า/แยก	13	5.4
การศึกษา		
ปริญญาตรี	199	82.2
ประกาศนียบัตรเฉพาะทาง	23	9.5
ปริญญาโท	20	8.3
ประสบการณ์การทำงาน		
1 - 2 ปี	32	13.3
3 - 4 ปี	9	3.7
5 - 7 ปี	29	12.0
8 - 10 ปี	17	7.0
11 ปีขึ้นไป	155	64.0
$\bar{X} = 13.84, S.D. = 8.19, \max = 32, \min = 1$		
รวม	242	100.0

2. การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลอยู่ในระดับมาก (\bar{X} การพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลนครปฐม = 3.89) (ดังตารางที่ 2) จังหวัดนครปฐม พบว่า พยาบาลวิชาชีพมีระดับการ

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลนครปฐม จังหวัดนครปฐม

ตัวแปร	(\bar{X})	(S.D.)	ค่าระดับ
ระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของ พยาบาลวิชาชีพ	3.89	.39	มาก

3. ประสิทธิภาพการทำงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .276$) ส่วนความ

ความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพและการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .142, .641$ และ $.442$) (ดังตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 แสดงการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการทำงาน ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการพยาบาล ความตระหนักในการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาล ความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพ การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมและระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลนครปฐม

ตัวแปร	ประสิทธิภาพการทำงาน	ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการพยาบาล	ความตระหนักในการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาล	ความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพ	การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม	ระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาล
- ประสิทธิภาพการทำงาน	1.000					
- ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการพยาบาล	.147*	1.000				
- ความตระหนักในการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาล	.032	.020	1.000			
- ความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพ	-.031	-.137*	.272**	1.000		
- การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม	-.102	-.085	.140*	.432**	1.000	
- ระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาล	.276*	-.010	.142*	.641**	.442**	1.000

* $p < .05$, ** $p < .01$

และจากตัวแปรทั้งหมดพบว่า ความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพ การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม ประสิทธิภาพการทำงาน และความตระหนักในการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาล สามารถทำนายระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในโรง

พยาบาลนครปฐม ได้ร้อยละ 45.9 และสมการที่ได้จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับขั้นบันไดของตัวแปรที่นำเข้าสมการ (Stepwise Multiple Regression Analysis) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ดังตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 แสดงการวิเคราะห์ตัวแปรที่สามารถทำนายการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลนครปฐม โดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ตามลำดับขั้นบันไดของตัวแปรที่นำเข้ามา (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตัวแปร	R	R ²	Adj R ²	R ² Change	b	Beta	t
- ความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพ (X ₁)	.614	.378	.375	-	.611	.491	9.002**
- การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม (X ₂)	.645	.416	.411	.038	.211	.234	4.397**
- ประสบการณ์การทำงาน (X ₃)	.670	.449	.442	.033	.008	.178	3.702*
- ความตระหนักในการปฏิบัติตามกระบวนการพยาบาล (X ₄)	.678	.459	.450	.010	.095	.104	2.098*

Constant(a) = .467 S.E. = .256 Over all F = 50.291**

* p<.05, ** p<.01

สมการทำนายในรูปคะแนนดิบ คือ $Y = .467 + .611 X_1 + .211 X_2 + .008 X_3 + .095 X_4$
 สมการทำนายในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $Y = .491 X_1 + .234 X_2 + .178 X_3 + .104 X_4$

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลนครปฐม จังหวัดนครปฐม พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) ทั้งนี้เนื่องจากโรงพยาบาลนครปฐม ได้มีนโยบายพัฒนาระบบงานให้สามารถเข้าสู่ระบบการรับรองคุณภาพโรงพยาบาล (Hospital Accreditation : HA) ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลนครปฐม จังหวัดนครปฐม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) ทั้งนี้เนื่องจากโรงพยาบาลนครปฐม ได้มีนโยบายพัฒนาระบบงานให้สามารถเข้าสู่ระบบการรับรองคุณภาพโรงพยาบาลหรือ (Hospital Accreditation : HA) ซึ่งการที่โรงพยาบาลแต่ละแห่งจะได้รับการรับรองคุณภาพโรงพยาบาลได้นั้น มีข้อกำหนดในเรื่องเกี่ยวกับการกำกับ

ดูแลวิชาชีพให้มีระบบบริหารการพยาบาลที่รับผิดชอบต่อการจัดการบริการพยาบาลที่มีคุณภาพสูง เพื่อบรรลุพันธกิจขององค์กรโดยการใช้กระบวนการพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาล¹⁶ ดังนั้นกลุ่มการพยาบาลโรงพยาบาลนครปฐม จึงได้ทำความเข้าใจกับพยาบาลวิชาชีพทุกระดับ กำหนดให้มีปรัชญา นโยบายวัตถุประสงค์ไว้ในคู่มือการดำเนินการของกลุ่มการพยาบาล ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารการพยาบาลในการใช้กรณีศึกษาหน้างาน เป็นกลไกในการกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการใช้กระบวนการพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาล ใช้การรับและส่งเวรผู้ป่วยรายบุคคลในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้กระบวนการพยาบาล จัดอบรมความรู้เรื่องกระบวนการพยาบาลและการนำไปใช้ให้กับพยาบาลวิชาชีพเป็นระยะกระตุ้นในภาพรวมให้พยาบาลวิชาชีพมีความตื่นตัว รับรู้ข่าวสารและปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้

กระบวนการพยาบาลอย่างมีประสิทธิภาพ มีการติดตาม นิเทศการใช้กระบวนการพยาบาลในแผนกผู้ป่วยตาม แผนงานที่กำหนด และยังให้แต่ละหน่วยงานจัดให้มีการ ประชุมปรึกษาเกี่ยวกับการใช้กระบวนการพยาบาลในผู้ ป่วยผ่านการตรวจจากบันทึกการพยาบาล ดังนั้นจึงทำให้ พยาบาลทุกคนจำเป็นต้องมีความรู้และทักษะพื้นฐาน ในการใช้กระบวนการพยาบาลด้วยตนเอง อีกทั้ง กระบวนการพยาบาลมีความสำคัญต่อวิชาชีพพยาบาล และต่อการปฏิบัติกรพยาบาลทำให้ผู้รับบริการได้รับ บริการอย่างสมบูรณ์และต่อเนื่องอย่างมีประสิทธิภาพ โดยพยาบาลวิชาชีพต้องมีความสามารถในการคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ เพราะกระบวนการพยาบาลเป็นพื้นฐานใน การคิดวิเคราะห์ตัดสินใจและการปฏิบัติการในคลินิกใน ทุกๆ กิจกรรม มีความเป็นอิสระของวิชาชีพช่วยให้ บทบาทของพยาบาลวิชาชีพชัดเจนขึ้น มีภาพลักษณ์ใน ด้านดี เกิดความภาคภูมิใจ¹ จากเหตุผลดังกล่าวจึง ทำให้พยาบาลวิชาชีพมีการปฏิบัติงานตามกระบวนการ พยาบาลอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ ลักษณะคณา พิทักษ์ภากร¹¹ ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อ การปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาล วิชาชีพในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า การปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลอยู่ในระดับมาก และการศึกษาของวารุณี มีเจริญ และคณะ¹⁷ ที่ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้กระบวนการพยาบาลของ พยาบาลในโรงพยาบาลในสระบุรี พบว่ากลุ่มตัวอย่างมี การใช้กระบวนการพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับมากเช่น เดียวกัน

2. ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับชั้น ตอนของตัวแปรที่นำเข้ามาสมการ (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่า ความยึดมั่นผูกพันต่อ วิชาชีพ การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม ประสบการณ์ การทำงาน และความตระหนักในการปฏิบัติงานตาม กระบวนการพยาบาล สามารถร่วมกันทำนายการปฏิบัติ งานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในโรง พยาบาลนครปฐม ได้ร้อยละ 45.9

2.1 ความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพ สามารถ ทำนายการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของ พยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลนครปฐม ได้ร้อยละ 37.8 และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานตาม กระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ ($r = .641$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจาก ความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพ ทำให้พยาบาลเกิดความ รู้สึกจงรักภักดี มีความภาคภูมิใจ ความหวังใจและความ หวังดีต่อวิชาชีพการพยาบาล อันมีผลทำให้การแสดง พฤติกรรมต่อวิชาชีพเป็นไปในลักษณะตั้งใจ เต็มใจ จริงใจและยินดีเสียสละที่จะทำงานทุกอย่างให้ประสบ ความสำเร็จเป็นผลดีต่อวิชาชีพ ทำให้เป็นที่ยอมรับของ บุคคลและสังคมทั่วไป จึงทำให้ความยึดมั่นผูกพันต่อ วิชาชีพ สามารถทำนายการปฏิบัติงานตามกระบวนการ พยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลนครปฐมได้ สอดคล้องคำกล่าวของ Zander¹² ที่กล่าวว่า ความยึด มั่นผูกพันต่อวิชาชีพการพยาบาลเป็นข้อตกลงว่าพยาบาล จะดูแลผู้ป่วยทุกๆ คน ด้วยการพยาบาลที่ดีที่สุด และ ความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพเป็นการจัดคุณค่าให้ความสำคัญกับการให้กรพยาบาล และสอดคล้องกับงานวิจัย ของลักษณะคณา พิทักษ์ภากร¹¹ ที่ศึกษาพบว่าความยึดมั่น ผูกพันต่อวิชาชีพสามารถทำนายการปฏิบัติงานตาม กระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาล ชุมชน จังหวัดกาญจนบุรีได้

2.2 การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมสามารถ ทำนายการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของ พยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลนครปฐม ได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3.8 และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติ งานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ ($r = .442$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ เนื่องจากการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมเป็นปัจจัยที่ ช่วยให้บุคคลสามารถปรับตัวต่อสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี หากพยาบาลได้รับการสนับสนุนด้านอารมณ์ ด้านการ ได้รับทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการได้ รับข้อมูลข่าวสารจากผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน จะ ทำให้พยาบาลมีความสุขมากขึ้น เนื่องจากเมื่อบุคคลได้

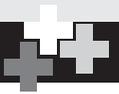

รับการดูแลเอาใจใส่ในการทำงาน จะทำให้เกิดความรู้สึกมั่นคง ปลอดภัย มีคุณค่าและรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความราบรื่น¹¹ สอดคล้องกับคำกล่าวของ Thoits¹³ ที่ว่า เมื่อคนได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม จะเกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติ การพยาบาลมากขึ้น และกระตุ้นส่งเสริมให้เห็นคุณค่าในตนเอง เกิดความรู้สึกในด้านบวกและช่วยลดสิ่งรบกวนจิตใจต่างๆ ที่เกิดจากความเครียดเช่นเดียวกับพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลนครปฐมที่ได้รับสนับสนุนทางด้านอารมณ์ ได้แก่ การได้รับการดูแลเอาใจใส่ การยกย่อง ชื่นชม การให้ความสำคัญ ความไว้วางใจ การยอมรับ และการรับฟังปัญหา แล้วจะส่งผลให้เกิดความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และเชื่อมั่นในตนเอง ด้านการได้รับทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ได้รับวัสดุอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงาน การช่วยเหลือสนับสนุนเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ทำให้พยาบาลมีความสะดวกในการปฏิบัติงานและทำให้เกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติกรพยาบาล และด้านการได้รับข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ การได้รับข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาการและเทคนิคต่างๆ ได้รับคำแนะนำและข้อมูลย้อนกลับ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและปรับปรุงแนวทางปฏิบัติให้ดีขึ้น สิ่งต่างๆ ที่พยาบาลวิชาชีพได้รับจากการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม ส่งผลทำให้เกิดการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลได้

2.3 ประสิทธิภาพการทำงาน สามารถทำนายการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลนครปฐม ได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ ($r = .276$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากประสิทธิภาพการรับรู้และพบเห็นสิ่งต่างๆ ที่แตกต่างกัน มีผลต่อความเชื่อและใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ของแต่ละบุคคลซึ่งจะส่งผลให้บุคคลมีความรู้ความสามารถที่แตกต่างกันได้ ประสิทธิภาพการทำงานช่วยส่งเสริมความเชี่ยวชาญในการทำงานของสายวิชาชีพ

ทำให้พยาบาลได้ผ่านการฝึกฝนได้รับการถ่ายทอดความรู้ แบ่งปันประสบการณ์ทางการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง และผ่านการอบรมหลักสูตรที่เอื้อต่อการทำงานตามกระบวนการได้มากกว่าคนที่มีความรู้ที่น้อย สอดคล้องกับการศึกษาของสุนันทา หิรัญยุปกรณ¹⁸ พบว่าประสิทธิภาพการทำงานทั้งหมดและประสิทธิภาพการทำงานในหน่วยงานปัจจุบันของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลนพรัตน์ราชธานี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะหลักทางการพยาบาล และไม่สอดคล้องกับการศึกษาของลักษณา พิทักษ์ภากร¹¹ ที่ศึกษาการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดกาญจนบุรี โดยจำแนกตามประสิทธิภาพการทำงานไม่พบความแตกต่าง

2.4 ความตระหนักในการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาล สามารถทำนายการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลนครปฐม ได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ ($r = .142$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากความตระหนักในการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ที่ทำให้พยาบาลมีสมรรถนะที่จำเป็นให้บริการพยาบาลที่มีคุณภาพสูง ทำให้ผู้ป่วยพึงพอใจ ความตระหนักทำให้พยาบาลมีการวิเคราะห์และประเมินตนเองตลอดเวลา และเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีทำให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างพยาบาลและผู้ป่วยดีขึ้น บรรยากาศการรักษาพยาบาลดีขึ้น¹⁹ สอดคล้องกับคำกล่าวของ Jasmin and Trygstad²⁰ ที่ว่าถ้าบุคคลนั้นมีความสำนึกว่าสิ่งดังกล่าวมีคุณค่า แสดงว่าบุคคลนั้นมีความตระหนักพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมออกมาตอบสนองเช่นเดียวกับพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลนครปฐม ที่มีการรับรู้ต่อคำประกาศสิทธิผู้ป่วยตามที่สภาการพยาบาลได้ร่วมกับองค์การวิชาชีพด้านสุขภาพประกาศไว้ และลงนามรับรองร่วมกันไว้ว่ามีความสำคัญต่อผู้ป่วยที่สามารถคุ้มครองความเป็นบุคคลและควมมีคุณค่าแห่งตนได้ จึงทำให้พยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลนครปฐม เมื่อพยาบาลมีตระหนักในการปฏิบัติงานตาม

กระบวนการพยาบาล จะสามารถปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของลักซ์คณา พัทธ์ภิรักษ์¹¹ ที่ศึกษาพบว่าความตระหนักในการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลสามารถทำนายการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลชุมชนจังหวัดกาญจนบุรีได้

2.5 ส่วนความรู้ไม่สามารถทำนายการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลนครปฐม ทั้งนี้เนื่องจากโรงพยาบาลนครปฐมได้มีนโยบายพัฒนาระบบงานเข้าสู่ระบบการรับรองคุณภาพโรงพยาบาล กลุ่มการพยาบาลได้จัดทำนโยบายและแนวทางการดำเนินการให้พยาบาลวิชาชีพทุกคนใช้กระบวนการพยาบาลในการปฏิบัติกรพยาบาลแต่การลงสู่การปฏิบัติตามกระบวนการพยาบาลของแต่ละหน่วยงานยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร ทำให้พยาบาลวิชาชีพไม่มีความแน่นอนในการปฏิบัติตามกระบวนการพยาบาลขาดทรัพยากรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานให้มีการปฏิบัติตามกระบวนการพยาบาล อีกทั้งภาระงานที่มากของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลนครปฐม โดยพบว่าพยาบาลวิชาชีพมีอัตราส่วนต่อผู้ป่วยในแผนกผู้ป่วยสามัญ 1 : 10 ในเวรเช้า และ 1 : 12 ในเวรบ่าย ดึก และ 1 : 90 ในแผนกผู้ป่วยนอกซึ่งมีผู้ป่วยเฉลี่ย 2,640 คนต่อวัน สอดคล้องกับการศึกษาของ Mbithi dennis ngao²¹ ที่ได้ศึกษาอุปสรรคในการเข้าสู่การปฏิบัติตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลในโรงพยาบาล แมซาคอส ประเทศไนโรบี พบว่า พยาบาลวิชาชีพมากกว่าร้อยละ 50 มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการพยาบาลในระดับดีถึงดีมาก แต่ไม่พบความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญระหว่างความรู้กับการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาล และยังมีผลการศึกษาของ Clarke and Aiken²² ที่พบว่าปัจจัยที่จำกัดความสามารถของพยาบาลในการใช้กระบวนการพยาบาล คือ การไม่มีเวลา และจำนวนผู้ป่วยที่มาก และ Lukes²³ ที่พบว่า พยาบาลจะสามารถใช้กระบวนการพยาบาลได้ง่ายเมื่อให้การดูแลผู้ป่วยเฉพาะตัว แต่เมื่อจำนวนผู้ป่วยมากขึ้นก็อาจจะทำไม่ได้

แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ Fisseha Hagos และคณะ²⁴ ในประเทศเอธิโอเปีย ที่พบว่า ความรู้เป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญในการใช้กระบวนการพยาบาล และการศึกษาของ Zewdu & Abera²⁵ พบว่า พยาบาลที่มีความรู้มากจะมีการใช้กระบวนการพยาบาลมากกว่าพยาบาลที่ไม่มีความรู้ ถึง 8.78 เท่า

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติงาน

จากผลการวิจัยพบว่า ความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพ การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมประสพการณ์การทำงาน และความตระหนักในการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาล สามารถทำนายระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลนครปฐม ได้ร้อยละ 45.9 และทั้งสี่ปัจจัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ ดังนั้น

1.1 ผู้บริหารทางการพยาบาล จึงควรมีนโยบายให้พยาบาลวิชาชีพผู้มีประสพการณ์และมีความรู้ความสามารถในการบูรณาการการใช้กระบวนการพยาบาลลงสู่การปฏิบัติมาเป็นพี่เลี้ยงในการฝึกทักษะการใช้กระบวนการพยาบาล ให้ความรู้ด้านวิชาการรวมถึงการฝึกขณะปฏิบัติงาน

1.2 กลุ่มการพยาบาล ควรเสริมสร้างกลไกที่จำเป็นในการดำเนินการการปฏิบัติตามกระบวนการพยาบาล ได้แก่ จัดระบบการบริหารอัตรากำลังให้เหมาะสมและวัสดุอุปกรณ์

1.3 กลุ่มการพยาบาล ควรจัดทำแนวปฏิบัติในการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลที่มีประสิทธิภาพ สามารถวัดพฤติกรรมเป้าหมายได้ และเสาะหาพยาบาลวิชาชีพและทีมการพยาบาลผู้ปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลได้ผลลัพท์ดีและดีมากขึ้น ให้การเสริมสร้างทางบวก โดยการยกย่อง เชิดชู และให้รางวัล

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาผลกระบทของการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลต่อคุณภาพชีวิตของพยาบาลวิชาชีพ

และการปฏิบัติงานในชีวิตประจำวัน

2.2 ศึกษาประเด็นด้านอื่น ๆ ของการส่งเสริมการปฏิบัติตามกระบวนการพยาบาลในโรงพยาบาลนครปฐมให้ครบถ้วน

เอกสารอ้างอิง

1. วิจิตรา กุสุมภ์ และคณะ. กระบวนการพยาบาลและข้อวินิจฉัยการพยาบาล:การนำไปใช้ในคลินิก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ดีไซน์; 2554.
2. จันทิมา ฤกษ์เลื่อนฤทธิ. การประเมินสมรรถนะของบัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2553. วารสารไทยเภสัชศาสตร์และวิทยาการสุขภาพ 2555;7(4):167-74.
3. อรนนท์ หาญยุทธ. กระบวนการพยาบาลและการนำไปใช้. วารสารพยาบาลทหารบก 2557;15(3):137-43.
4. วันเพ็ญ ภิญโญภาสกุล. กระบวนการพยาบาลและการนำไปใช้บันทึกทางการพยาบาล. [ออนไลน์]. [สืบค้นเมื่อ 6 มกราคม 2559]. เข้าถึงได้จาก URL :http://www.Si.mahidol.ac.th/Th/division/nursing/N_Division/N_RA/admin/news_files/191_71_1.pdf.
5. De Freitas MC, Queiroz TA, de Souza JA. The nursing process according to the view of nurses from a maternity. Rev Bras Enferm 2007;60(2):207-12.
6. สภาการพยาบาล. ประกาศเรื่องมาตรฐานบริการการพยาบาลและการผดุงครรภ์ระดับตติยภูมิและระดับตติยภูมิ, ราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 122, ตอนที่ 94 ง. (ลงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2548) : 42-5.
7. ดวงเดือน ไชยน้อย. การใช้กระบวนการพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลจิตเวช [วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต]. สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล. บัณฑิตวิทยาลัย. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; 2544.
8. ขนิษฐา รัตนกัลยา. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้กระบวนการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ทางศัลยกรรม. วารสารพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2550 ; 19(1):134-44.
9. สุนันท์ นกทอง และคณะ. ระดับความคิดเห็นและเจตคติต่อการบันทึกกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลบึงกาฬ. ขอนแก่นเวชสาร 2551;32(6):144-8.
10. Joel Adeleke Afolayan. Evaluation of the utilization of nursing process and patient outcome in psychiatric nursing [serial online]. [cited 2016 Jan 5]. Available from:URL: <http://www.pelagiaresearchlibrary.com>.
11. ลักษณ์คณา พิทักษ์ภากร. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดกาญจนบุรี [วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร มหาบัณฑิต]. สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน. ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร ; 2552.
12. Zander, K.S. Primary nursing won't work unless head nurse lets it. J. Nurs. Admin. 1977;7:19-21.
13. Thoits PA.J. Social support as coping assistance. Consult Clin Psychol. 1986 Aug;54(4): 416-23.
14. Taro Yamane. Statistics : An Introductory Analysis.3rdEd. New York. Harper and Row Publications. 1973.
15. Best JW. Research in education. 3rd ed. New Jersey: Prentice-Hall; 1977.

16. สถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล (พรพ.). (2543 ก). คู่มือการประเมินและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล. กรุงเทพฯ: ดีไซร.
17. วารุณี มีเจริญ และคณะ. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้กระบวนการพยาบาลของพยาบาลในโรงพยาบาลสระบุรี.[ออนไลน์]. [สืบค้นเมื่อ 6 เมษายน 2559]. เข้าถึงได้จาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/RNJ/article/viewFile/9000/7671>
18. สุนันทา หิรัญยูปกรณ์ ,ละมัยพร โลहितโยธิน, ปองหทัย พุ่มระย้า. การประเมินสมรรถนะหลักทางการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลนพรัตนราชธานี. วารสารกรมการแพทย์. 2548; 29: 714-20.
19. Eckroth-Bucher M. Self-awareness: a review and analysis of a basic nursing concept. *ANS Adv Nurs Sci* 2010;33(4):297-309.
20. Jasmin, Sylvia, and Louise N. Trygstad. *Behavioral Concepts and the Nursing Process*. St. Louis: Mosby, 1979.
21. Mbith Dennis Ngao. Assessing barriers to implementation Of nursing process among nurse working at Machakos level 5 hospital. [cited 2016 March 16]. Available from : URL: http://erepository.uonbi.ac.ke/bitstream/handle/11295/94027/Ngao_Assessing%20Barriers%20To%20Implementation%20Of%20Nursing%20Process%20Among%20Nurses%20Working%20At%20Machakos%20Level%205%20Hospital.pdf?sequence=4&isAllowed=y .
22. Clarke SP, Aiken LH. Failure to rescue. *American Journal of Nursing* 103: 42-47. [cited 2016 March 16]. Available from:URL: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/12544057>
23. Lukes E. The nursing process and program planning. *AAOHN*.2010; 58:5-7.
24. Fisseha, H., Fessehaye, A., Fikadu, B., Semarya, B., & Alemseged, A. Application of Nursing Process and its Affecting Factors among Nurses Working in Mekelle Zone Hospitals, Northern Ethiopia. [cited 2016 March 16]. Available from : URL : <http://dx.doi.org/10.1155/2014/675212>
25. Zewdu Shewangizaw, Abera Mersha. Determinants towards Implementation of Nursing Process . *American Journal of Nursing Science*. Vol.4, No. 3, 2015, pp. 45-49.